

Bezpieczeństwo Ukrainy - bezpieczeństwem całej Europy

Wizyta

W ramach Protokołu o współpracy między Biurem Bezpieczeństwa Narodowego Polski i aparatem Rady Bezpieczeństwa Narodowego i Obrony Ukrainy z dwudniową wizytą (10-11 października br.) przebywał na Ukrainie szef BBN **Paweł SOŁOCH**.

Minister przeprowadził rozmowy z sekretarzem Rady Bezpieczeństwa Narodowego i Obrony Ukrainy Ołeksandrem Turczynowem. Na briefingu prasowym, tuż po spotkaniu szefów resortów bezpieczeństwa Polski i Ukrainy Paweł Sołoch poinformował m. in.: „Rozmawialiśmy o pogłębieniu współpracy i wymianie doświadczeń, o tym, co Polska może przekazać Ukrainie w zakresie uzyskania kompatybilności ze strukturami NATO, czy też Ukraina Polsce, odnośnie o doświadczeń wojskowych związanych z trwającą na jej terytorium wojną”.

Ciąg dalszy na str. 2

Sienkiewicz zawitał do ogrodów Monasteru Michajłowskiego

Dobiega końca rok 2016 – ogłoszony rokiem niezwykle poczytnego polskiego pisarza, noblisty Henryka SIENKIEWICZA.

W pamięć o 170. rocznicy urodzin i 100. rocznicy śmierci twórcy 23 września w klasztorze św. Michała w Kijowie, dzięki Wydziałowi Konsularnemu Ambasady RP na Ukrainie, w partnerstwie z Departamentem Synodalnej Służby Społecznej i Charytatywnej „Eleos-Ukraina” Ukraińskiego Kościoła Prawosławnego Patriarchatu Kijowskiego, pod patronatem namiestnika monasteru św. Michała Archanioła o Złotych Kopułach arcybiskupa Wyszogrodzkiego Agapita zorganizowano studio teatralne, które niezwykle sprawnie (po 28 godzinach prób) przygotowało plenerowy spektakl pt.: „Poznaj Henryka”.

Ciąg dalszy na str. 4

Pamięć

Janusz Korczak w topografii Kijowa

Wychowawca, pedagog, lekarz, pisarz, publicysta, działacz społeczny, współpracownik Polskiego Radia Janusz Korczak (właściwe nazwisko Henryk Goldszmit) wszedł do encyklopedii światowych, przede wszystkim, jako prekursor praw dziecka, opiekun dzieci.

Był z nimi do ostatniej chwili życia. 5 sierpnia 1942 r. został wyprowadzony z warszawskiego getta, razem z dziećmi z Domu Dziecka, zapędzony do wagonów i wywieziony do hitlerowskiego obozu zagłady Treblinka, gdzie wszystkich uśmiercono w komorach gazowych.

(Patrz str. 5)

Przemawia radca minister Ambasady RP w Kijowie Rafał Wolski

Kultura

XI DNI FILMU POLSKIEGO NA UKRAINIE

W pierwszej połowie października kinomani Kijowa, Odessy, Winnicy, Charkowa, Łucka i Mariupol mieli możliwość dzięki własnemu projektowi Instytutu Polskiego w Kijowie zapoznać się z osiągnięciami polskiej kinematografii oglądając filmy prezentowane w ramach XI Dni Kina Polskiego.

W stolicy Dni zaingurował pokaz filmu „Ekscentrycy” reż. Janusza Majewskiego.

Jak powiedziała na otwarciu Dni w stołecznym kinie „Kijów” dyrektor Instytutu Ewa Figel:

„Tradycyjnie, program zawiera sześć najlepszych polskich

filmów wyprodukowanych w ciągu ostatnich dwóch lat m.in.: „Moje córki krowy” Kingi Dębskiej, „Ciało” Małgorzaty Szumowskiej i „Cudze niebo” Dariusza Gajewskiego.

„W tym roku włączyliśmy do programu dwa filmy dokumentalne, a zatem są to tak różnorodne prace, że wszyscy będą mogli znaleźć dla siebie coś ciekawego” – zaznaczyła Pani Ewa.

Ciąg dalszy na str. 2

W niedzielę wieczorem,
9 października w wieku
90 lat zmarł

Andrzej WAJDA.

Najsłynniejszy polski reżyser
filmowy, jeden z ostatnich
z pokolenia inteligentów
i autorytetów.

Andrzej Wajda, współtwórca polskiej szkoły filmowej urodził się 6 marca 1926 roku w Suwałkach. Jego ojciec, Jakub, oficer Wojska Polskiego, zginął w Katyniu. Chciał, by syn służył w armii. W 1939 roku przyszły reżyser pojechał więc do Lwowa, by wstąpić do Korpusu Kadetów. Nie dostał się tam jednak i większą część wojny spędził w Radomiu.

W roku 1946 Andrzej Wajda rozpoczął studia malarskie na Akademii Sztuk Pięknych w Krakowie. Po trzech latach zrezygnował jednak z malarstwa i wybrał film - w 1949 r. podjął studia w Łódzkiej Wyższej Szkole Filmowej. Jako reżyser debiutował w 1955 roku obrazem „Pokolenie”. Międzynarodowy sukces przyniósł Wajdzie już drugi samodzielnie zrealizowany film - „Kanał” (1956), opowieść o powstańcach warszawskich. W 1957 roku reżyser odebrał za ten film Srebrną Palmę na festiwalu filmowym w Cannes.

Kolejnym sukcesem był „Popiół i diament” (1958) z kreacją Zbigniewa Cybulskiego, wyróżniony na Międzynarodowym Festiwalu Filmowym w Wenecji nagrodą FIPRESCI. W kolejnych latach w dorobku artystycznym Wajdy znalazły się m.in.

ODSZEDŁ ANDRZEJ WAJDA

„Popioły” (1965) według prozy Stefana Żeromskiego oraz „Wszystko na sprzedaż” (1969) - opowieść osnuta wokół życia i śmierci Zbigniewa Cybulskiego. W roku 1969 roku reżyser zrealizował „Polowanie na muchy”, a w 1970 roku oparty na prozie Tadeusza Borowskiego „Krajobraz po bitwie”. W 1970 roku powstała także „Brzezina”, adaptacja prozy Jarosława Iwaszkiewicza.

W 1973 r. reżyser przeniósł na ekran dramat Stanisława Wyspiańskiego „Wesele”, a dwa lata później „Ziemię obiecaną” Reymonta, którą krytycy uznali za najlepszy film Wajdy - obraz ten otrzymał nominację do Oscara.

W 1977 Wajda wyreżyserował „Człowieka z marmuru”, na podstawie scenariusza Aleksandra Ścibora-Rylskiego. Opowieść o Mateuszu Birkucie, przodowniku pracy, przyciągnęła tłumy widzów. Jednocześnie cenzura otrzymała nakaz usuwania z mediów pozytywnych opinii o filmie, z czasem w mediach nie wolno było umieszczać już żadnych informacji na jego temat. Pisarz Wiktor Woroszyński w 1977 roku na łamach miesięcznika „Więź” tak wspominał pojawienie się „Człowieka z marmuru” na ekranach: „Najpierw przez kilka dni usiłowaliśmy dostać się na któryś z seansów w kinie Wars

Andrzej Wajda po premierze filmu «Katyń» w Kijowie, 2008 rok (Zdjęcie: S. Panteluk)

(...); w piątek wieczór ktoś telefonował podniecony, że podobno od jutra film wchodzi na ekrany jeszcze w trzech salach; o świcie dzwonek do drzwi - to sąsiadka: przed kasą Wisły - mówi - jacyś mili młodzieńcy zapisują na listę, niech się państwo pospieszą”. W 1978 Wajda wyreżyserował obraz „Bez znieczulenia”, roku później adaptacja prozy Iwaszkiewicza, „Panny z Wilka” przyniosła mu następną nominację do Oscara.

Na początku lat 80. Andrzej Wajda szerzej zaangażował się w czynną działalność polityczną. 30 sierpnia 1980 pojawił się w Stoczni Gdańskiej, był członkiem komitetu doradczego Solidarności. W 1981 r.

nakręcił „Człowieka z żelaza” - kontynuację „Człowieka z marmuru”, opisującą historię strajków robotników Wybrzeża. Film ten zdobył pierwszą w historii polskiego kina Złotą Palmę w Cannes oraz kolejną nominację do Oscara. Kolejny film Wajdy to nakręcony we Francji „Danton” (1983), na podstawie „Sprawy Dantona” Stanisławy Przybyszewskiej, w którym główne role zagrali Gerard Depardieu i Wojciech Pszoniak.

W 1998 r. artysta przeniósł na ekran „Pana Tadeusza” Adama Mickiewicza, a w 2002 - „Zemstę” Aleksandra Fredry. W 2000 roku Wajda otrzymał honorowego Oscara od amerykańskiej Akademii Filmowej za osiągnięcia życia i wkład w rozwój światowej kinematografii.

demokratycznych narodów. Gorąco pragnę, aby jedynym ogniem, którego doświadcza człowiek, był ogień wielkich uczuć - miłości, wdzięczności i solidarności - mówił Wajda.

W 2007 r. Andrzej Wajda nakręcił „Katyń”. - Nigdy nie przypuszczałem, że będę żył w wolnej Polsce, że tego dożyję i taki film będzie mógł powstać - mówił reżyser. Film ukazuje zbrodnię katyńską z dwóch perspektyw: kobiet, oczekujących na powrót swoich mężów, synów i ojców, oraz z perspektywy samych internowanych oficerów, którzy nie tracąc nadziei, do końca wierzą w szczęśliwy powrót do domu. Czas pracy nad tym obrazem reżyser wspomina jako szczególnie: „Aktorzy, i cała ekipa, wszyscy pracowali w jakimś niesłychanym natężeniu emocji i jednocześnie skupieniu”. „Katyń” nominowany został do Oscara.

Jego ostatnie „Powidoki” oficjalną premierę miały we

„Wajda jest bezpośrednim spadkobiercą największych: Mickiewicza, Słowackiego, Norwida, Wyspiańskiego”

Daniel Olbrychski

- Przyjmuję tę zaszczytną nagrodę jako wyraz uznania, nie tylko dla mnie, ale dla całego polskiego kina” - mówił reżyser w trakcie oscarowej gali. „Chcę podziękować amerykańskim przyjaciółom Polski i moim rodakom, którym kraj nasz zawdzięcza powrót do rodziny

wrzeńniu. Film o malarzu Władysławie Strzemińskim, w którego wcielił się Bogusław Linda, do kin trafi na początku 2017 roku. To polski kandydat do przyszłorocznych Oscarów. Wajda zapowiadał, że nie jest to jego ostatni projekt.

iwan/kk

Wizyta

Bezpieczeństwo Ukrainy - bezpieczeństwem całej Europy

Ciąg dalszy ze str. 1

Mówiąc o konflikcie na wschodzie Ukrainy Paweł Sołoch zaznaczył, że jak dotychczas nie ustały przyczyny, z powodu których wprowadzono sankcje wobec Rosji i Polska podtrzymuje swoje stanowisko co do ich utrzymania. Stanowisko Sołocha podtrzymał sekretarz RBNO Ukrainy Ołeksandr Turczynow, konstatując: „Dzisiaj, kiedy widzimy okupację Krymu, wojnę w Donbasie, agresję wojsk rosyjskich w Syrii, przemieszczanie broni rakietowej i jednostek zdolnych do przenoszenia ładunków nuklearnych do obwodu kaliningradzkiego jeszcze raz przeświadczamy się w tym, że Rosja jest obecnie jednym z głównych czynników ryzyka, zarówno w Europie, jak i na świecie” - zaznaczył.

Turczynow odnotował sukcesy we współpracy obydwu krajów w sferze obronności, zaznaczając jednak: „Jestem przekonany, że możemy podnieść poprzeczkę znacznie wyżej i tworzyć nowe rodzaje produkcji i projektów, które przyczynią do zwiększenia zdolności obronnej”.

Minister Paweł Sołoch odniósł się aktualnego stanu stosunków polsko-ukraińskich podkreślając dobitnie: „Nieodmiennie podstawowym celem, który przyświeca polityce Polski względem Ukrainy jest to, żeby sprawa ukraińska nie była zapomniana i kwestie bezpieczeństwa Ukrainy były postrzegane jako zagrożenia bezpieczeństwa nie tylko Polski i krajów flanki wschodniej NATO, lecz przede wszystkim, całej Europy. Temu, między innymi, służyło podczas ostatniego szczytu NATO wprowadzenie,

z inicjatywy Polski, pakietu działań praktycznych w płaszczyźnie NATO - Ukraina, służących umocnieniu bezpieczeństwa i zdolności militarnych Ukrainy, nad implementacją którego obecnie pracujemy”. [...], „Staramy się przypominać naszym partnerom w UE i w NATO, które z dwóch państw pozostających w sporze Rosja-Ukraina, jest agresorem, a które ofiarą” - zaznaczył. Szef BBN Paweł Sołoch, podczas wizyty w stolicy Ukrainy spotkał się również z Prezydentem Ukrainy Petrem Poroszenką oraz z ministrami obrony Stepanem Półtorakiem oraz spraw zewnętrznymi Arsenem Awakowem, a także wziął udział w uroczystości otwarcia targów „Broń i Bezpieczeństwo”, na których sprzęt prezentowali m.in. producenci z Polski.

Stanisław PANTELUK

Kultura

XI DNI FILMU POLSKIEGO NA UKRAINIE

Ciąg dalszy ze str. 1

Dziękując za kontynuację dorocznych przeglądów osiągnięć polskiej kinematografii przewodniczący Państwowej Agencji Kinematografii Ukrainy Pyłyp Ilienکو przyznał, że mimo iż jesteśmy sąsiadami, polskie filmy na Ukrainie i ukraińskie w Polsce nie są jeszcze dostatecznie znane.

Pan Ilienکو poinformował z satysfakcją, że niedawno projekt koprodukcji z Europą pełnometrażowego filmu fabularnego Marysi Nikitiuk „Kiedy padają drzewa”, zainicjowanego przez Agencję Kinematografii Ukrainy otrzymał wsparcie Polskiego Instytutu Sztuki Filmowej.

Ukraińscy widzowie mieli także możliwość zapoznać się z retrospektywą twórczości re-

żysera Krzysztofa Kieślowskiego cieszącego się uznaniem na Ukrainie. Były to dwa filmy nie wyświetlane dotychczas na Ukrainie „Podwójne życie Weroniki” i „Przypadek”.

W toku pytań zadawanych organizatorom prezes ZPU Antonii Stefanowicz wypowiedział się o potrzebie projekcji polskich filmów na Ukrainie nie tylko na lokalnych, czy międzynarodowych festiwalach, lecz i w zwykłej powszechnej dystrybucji. Jego apel poparła p. Medwediewa ze Związku Filmowców Ukrainy przypominając czasy, gdy polskie filmy można było oglądać w oryginalnej wersji np. w kijowskim kinie „Kraków”.

Postulaty takie potwierdzają rosnący popyt na polską produkcję filmową, który to w małej, ale jednak części, zadowalał festiwale takiego rodzaju.

Antoni KOSOWSKI

Rocznie z powodu zanieczyszczenia wody i powietrza umiera 6 mln ludzi

Już od ćwierćwiecza naukowcy na całym świecie nie ustają w poszukiwaniach jej najobfitszych, dostępnych dla nas zasobów energii odnawialnej, to znaczy niekopalnych jej źródeł obejmujących energię wiatru, promieniowania słonecznego, energię aerotermalną, geotermalną, hydrotermalną, energię fal, prądów i odptywów morskich, energię otrzymywaną z biomasy i bioptywów.

i redukować emisję dwutlenku węgla oraz innych zanieczyszczenia. Wydajne użytkowanie energii jest kluczowe dla spowalniania wzrostu zapotrzebowania na energię, tak by rosnące dostawy czystej energii mogły powodować głębsze redukcje w wykorzystaniu paliw kopalnych.

Niestety dziś większość ludzi pozostaje jednak wyłącznie biernymi konsumentami energii wyprodukowanej przez koncerny energetyczne i przesłanej do ich domu lub miejsca pracy. Może to się zmienić dzięki roz-

O działaniach proekologicznych w Polsce opowiedziała Patrycja Rogalska

W TROSCIE O ŚRODOWISKO w wymiarze energetycznym

Na ceremonii otwarcia przemawia Dyrektor Przedstawicielstwa Polskiej Akademii Nauk w Kijowie prof. Henryk Sobczuk

Współpracy między uczelniami, instytucjami badawczymi i przedsiębiorstwami przemysłowymi w Polsce i na Ukrainie w tej niezwykle ważnej dla przyszłości całej ludzkości dziedzinie poświęcona została kolejna, XVII Międzynarodowa Konferencja Naukowo-Praktyczna pod dewizą „Energetyka odnawialna i efektywność energetyczna w XXI stuleciu”, która przebiegała w dniach 28 - 29 maja w Narodowym Technicznym Uniwersytecie Ukrainy „Kijowski Instytut Politechniczny im. Igora Sikorskiego”.

Zrównoważona energia - efektywność energetyczna i energia odnawialna są uznawane za dwa filary zrównoważonej polityki energetycznej. Obie strategie muszą być rozwijane równocześnie, aby stabilizować

wojowi energetyki obywatelskiej. W jakim kierunku energetyka obywatelska rozwija się obecnie u naszych sąsiadów w Polsce? Jakie są proekologiczne trendy, dobre praktyki, dotychczasowe doświadczenia i możliwości?

O tym, w jednym z wielu referatów wygłoszonych na Konferencji, opowiedziała przedstawicielka Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Szczecinie Główny Specjalista ds. Środków Krajowych Patrycja Rogalska. Uczestnicy konferencji dowiedzieli się też o dostosowywaniu zasad finansowania projektów z zakresu ochrony środowiska do ich potrzeb, jak też o nowych formach współpracy z podmiotami realizującymi projekty z zakresu ochrony środowiska w Polsce.

W ramach konferencji jej uczestnicy zwiedzili Ukraino-Polskie Centrum Udoskonalania Technologii Odnawialnych Źródeł Energii Politechniki Kijowskiej w NTUU „KPI”, powstałe przy współpracy z Ambasadą RP w Ukrainie, które dołożyło немало starań dla przeprowadzenia przedsięwzięcia. Tradycyjnie wśród organizatorów konferencji byli: Przedstawicielstwo Polskiej Akademii Nauk w Kijowie; Instytut Energii Odnawialnej Narodowej Akademii Nauk Ukrainy; Katedra UNESCO Wyższego Wykształcenia Technicznego; Instytut Stosowanej Analizy Systemowej i Informatyki w NTUU „KPI”, Katedra UNESCO Badań Instytucjonalnych i Polityki Szkolnictwa Wyższego.

Stanisław PANTELUK

(Zdjęcia autora)

Komentarz ekonomiczny

Gospodarka jest z natury rzeczy podstawowym filarem rozwoju społeczno - gospodarczego, w tym i Polski. Tej żelaznej dyrektywy powinni trzymać się wszyscy politycy, bez względu na przynależność partyjną! To powinien być główny nurt ich konkretnych działań realizacyjnych, a z tym jest różnie w praktyce.

Zapowiedzią takich działań jest program działań aktualnego rządu, sformułowany w końcówce września br. przez Wicepremiera Mateusza MORAWIECKIEGO w czasie pierwszego posiedzenia świeżo powołanego Komitetu Ekonomicznego Rady Ministrów (KERM-u). W grę wchodzi aż siedem programowych filarów rozwoju. Będą one jeszcze uszczegółowiane i doprecyzowywane. Ale z podanej do publicznej wiadomości wersji, w tym na łamach gazety „Fakt”, plany w tej materii przewidują:

- ✓ tworzenie większej ilości, bo około 10 tysięcy miejsc pracy,
- ✓ wyższe pensje i emerytury. Może nie od jutra, ale w 2020 roku zarabiać mamy 80% tego, co w bogatych krajach UE,

Професійний Масажний салон запрошує активних, вмотивованих працівників на посаду

Масажистка/Фізіотерапевт

Місце роботи:

м. Катовіце, Польща

ОБОВ'ЯЗКИ:

Виконання масажу та інших фізичних процедур на високому професійному рівні

ВИМОГА ДО КАНДИДАТІВ:

- відповідна освіта;
- перевага надається особам, що закінчили курси підвищення кваліфікації за фахом масажистка (масаж камінням, гавайський масаж ломі ломі, рефлексологія, акупресура, масаж мішечками трав, тощо);
- любов до своєї професії;
- старанність та бажання вдосконалюватись;
- підтримування та розвиток доброзичливих стосунків з клієнтами.

Знання англійської мови на комунікативному рівні буде додатковою перевагою

ПРОПОНУЄМО:

- працевлаштування за контрактом;
- високу винагороду (в залежності від кількості виконаних процедур);
- позмінний графік роботи (кабінет працює з 10.00 до 21.00 без вихідних);
- можлива допомога в пошуку житла.

Зацікавлених осіб просимо направляти мотиваційні листи а також CV (на польській, англійській або російській мові) на адресу: salmas2000@op.pl

Z okazji
JUBILEUSZU
najserdeczniejsze życzenia
składamy fertycznemu
szermierzowi polskości
na Ukrainie

Jerzemu
WÓJCICKIEMU
Życzymy dużo zdrowia,
wygranych we wszystkich
poczynaniach, spełnienia
marzeń i radości
w kręgu Rodziny.

Jurku - stu, corocznych,
szczęśliwych zrządeń opatrności i złamanego pióra!

Zarząd Główny Związku Polaków na Ukrainie
Kolegium redakcyjne „Dziennika Kijowskiego”

PROGRAMOWE FILARY ROZWOJU GOSPODARCZEGO

- ✓ rozwój uboższych dotąd regionów kraju, w tym poprzez decentralizację przedsiębiorstw państwowych i spółek z udziałem kapitału zagranicznego,
 - ✓ zmniejszenie ubóstwa z 24,7% obecnie do 20% w roku 2020,
 - ✓ zwiększenie roli małych firm, które mają być kołem zamachowym gospodarki,
 - ✓ wymianę starych elektrowni na nowe, w tym atomowe. Mają powstać dwie takie elektrownie o mocy 5000 KW (4 - 8 bloków) oraz
 - ✓ poprawę efektywności działań urzędów i instytucji publicznych.
- Podstawowym problemem i warunkiem realizacji tego planu będą pieniądze. A na to potrzeba jak się szacuje około biliona złotych. I to jest główny problem. Skąd je wziąć, czyli jak wygospodarować?

Mikołaj ONISZCZUK

Święto

Dzień Edukacji Narodowej, zwany powszechnie Dniem Nauczyciela, jest w Polsce świętem państwowym, świętem oświaty i szkolnictwa wyższego oraz okazją do podziękowań nauczycielom za ich szczególną, niezwykle ważną pracę.

Tradycyjnie w znak wdzięczności nauczycielom za ich trud włożony w edukację i wychowanie uczniów składają im podziękowania i życzenia oraz często obdarowują symbolicznymi prezentami. Często z tej okazji przygotowywane są również specjalne występy artystyczne uczniów.

Z takiej właśnie okazji

Dla Was, drodzy nauczyciele!

wzruszający i jak zawsze oryginalny koncert przygotowali uczniowie dwóch klas Polskiej Szkoły Sobotniej działającej przy Domu Polskim w Kijowie (FOPnU) pod kierownictwem troskliwej nauczycielki Heleny Szymańskiej.

świętecznego stał się występ okazjonalnie zaproszonego kijowskiego zespołu tanecznego «Хорошки». Szczególny zachwyty widzów wywołał taneczny rytuał wręczenia „Chleba i Soli” gospodyni święta - dyrektor Marii Siwko, który podzie-

Dyrektor Domu Polskiego w Kijowie Maria Siwko (P) z nauczycielką Polskiej Szkoły Sobotniej Heleną Szymańską

W ten dzień gościnnie sala kijowskiego muzeum Łesi Ukrainki, gdzie odbywał się koncert, rozbrzmiewała gwarem radosnych dźwięcznych młodzieńczych głosów. Dzieci zaprezentowały swoje talenty artystyczne i zdolności językowe, recytując wiersze poetów polskich i śpiewając polskie piosenki. Perłą programu

lony potem równo wszystkim bardzo smakował!

Takie wspaniałe koncerty, organizowane przez Dom Polski, stały się już doroczną tradycją i sposobnością złożenia jak najlepszych życzeń wszystkim, którzy wybrali jeden z najszlachetniejszych zawodów na świecie.

Informacja własna

Podwieczorek z noblistą

Sienkiewicz zawitał do ogrodów Monasteru Michajłowskiego

Ciąg dalszy ze str. 1

Reżyser przedstawienia utalentowana kulturoznawca, medioznawca, instruktor, psycholog Maria Sadowska z europejskiej stolicy kultury miasta - Wrocławia z zaproponowanych przez ojca Serhija miejsc dla zagrania inscenizacji, niezwykle trafnie wybrała na tło przedstawienia zewnętrzną klatkę schodową jednego z po-

informację o życiu i twórczości polskiego mistrza pióra Henryka Sienkiewicza.

Na najwyższe uznanie zasługują oczywiście wykonawcy widowiska - wirtuozi słowa, utalentowani artystycznie uczniowie Polskiej Szkoły Sobotniej przy Związku Polaków na Ukrainie (dyrektor Łesia Jermak).

Gratulujemy i czekamy na kolejne niespodzianki sceniczne.

Stanisław PANTELUK

(Zdjęcia: A. Płaksina)

Imprezę prowadziła organizator spektaklu konsula RP w Kijowie Agnieszka Rączka

mieszkań klasztornych, a dalej jak to ujęła: „puściliśmy wodze wyobraźni”.

Jako że widowisko odbywało się pod gołym niebem, to trzeba przyznać, że licznie zgromadzonej publiczności i aktorom opatrzność sprezentowała pogodny, ciepły wieczór (ostatni, zresztą w tegorocznej jesieni).

Poprzez scenki aktorskie, miniatury taneczne, deklamacje, umiejętnie dobrane tematycznie ilustracje muzyczne i przepowiednie młodzi twórcy przekazali widowni w oryginalny i przyswajalny sposób

Finał spektaklu. Entuzjazm publiczności odbija się w uśmiechu wykonawców i reżysera Marii Sadowskiej (pośrodku)

Pamięć

Ciąg dalszy ze str. 1

Janusz Korczak w topografii Kijowa

Z inicjatywy Międzynarodowego Stowarzyszenia Przedsiębiorców Polskich na Ukrainie oraz środowisk polskich stolicy Ukrainy, w nurcie procesu dekomunizacji, jedną z ulic miasta nazwano Jego imieniem. Dlaczego? Ponieważ los tego bohaterskiego polskiego pedagoga wiąże się z naszym miastem.

Otóż w 1914 r. Korczak został powołany do wojska, początkowo jako ordynator polowego szpitala dywizyjnego na Ukrainie, następnie zaś został lekarzem pediatrą w przytułku dla dzieci ukraińskich pod Kijowem.

Miał również kontakt z domem wychowawczym dla chłopców polskich w Kijowie, jaki prowadziła Maryna Rogowska-Falska, z którą póź-

niej długo współpracował. Tu napisał też jedną ze swoich najważniejszych książek pt.: „Dziecko w rodzinie” - pierwszą część tetralogii „Jak kochać dziecko”.

Stary Doktor – tak zwracał się później (już w Warszawie) do dzieci w swoich „Gadaninkach radiowych” stał się twórcą oryginalnego systemu pracy z dziećmi, opartego na partnerstwie, samorządnych procedurach i instytucjach oraz pobudzaniu samowychowania.

I oto 1 października w Dzień Nauczyciela na placu przed kijowską szkołą nr 163 (ul. Korczaka 30) było niezwykle hucznie.

Grzmiąca reprezentacyjna estradowo-dęta orkiestra „Юність” z Kijowskiego Pałacu Młodzieży pod batutą Mychajła

Nesteruka. Uczniowie trzymali na uwięzi (później poszybowały pod niebiosa) różnobarwne baloniki zdobione cytatami Starego Doktora.

Prowadząca inaugurację dyrektor Instytutu Polskiego w Kijowie Ewa Figel zapraszała do mikrofonu licznych przedstawicieli różnych instytucji,

w tym dyplomatów z Polski, Izraela i Niemiec. Wzruszające przemówienie wygłosiła przewodnicząca Ukraińskiego Stowarzyszenia J. Korczaka, dyrektorka muzeum pisarza - Switłana Petrowska.

Aczkolwiek całe przedsięwzięcie pt: Święto Ulicy Korczaka głównie skierowane

było do dzieci, uczniów szkoły oraz mieszkańców dzielnicy, celem przybliżenia im postaci patrona ich ulicy. Stąd też do programu święta weszły: prezentacja dorobku literackiego Korczaka, w tym ukraińskiego tłumaczenia jego powieści „Król Maciuś Pierwszy”, czytanie jego utworów, warsztaty twórcze, zawody sportowe, spektakl teatralny „Skrzydła” oparty na motywach twórczości Korczaka. Zaprezentowano także film „Korczak” Andrzeja Wajdy.

Dla gości święta i mieszkańców ulicy przygotowano wspaniały koncert z udziałem znakomitego chóru dziecięcego «Щедрик». Polskie piosenki zaśpiewała Zasłużona dla Kultury Polski i Ukrainy Wiktoria Radik.

Jan BRUSTURSKI

Doskonalenia zawodowe w Kraju

WIZYTA STUDYJNA DLA NAUCZYCIELI ZE WSCHODU

W dniach 14-16 września Fundacja „Wolność i Demokracja” przeprowadziła warsztaty dla 70 nauczycieli szkół społecznych i przedstawicieli polskich organizacji z Ukrainy i Białorusi, których jest pierwszym organizatorem i inicjatorem.

Nauczyciele odbyli wizytę w Sejmie, Senacie RP, Ministerstwie Edukacji Narodowej oraz Pałacu Prezydenckim, gdzie spotkali się z Ministrem Adamem Kwiatkowskim Szefem Gabinetu Prezydenta. Tematem spotkań m. in. było omawianie możliwości otrzymania wsparcia na krzewienie polskiej oświaty w swoich krajach, dostrzeganie problemów oświaty polskiej na Wschodzie.

Każdy z uczestników odwiedził warszawską szkołę podstawową, gimnazjum oraz szkołę ponadgimnazjalną. Ukraińcy i białoruscy nauczyciele wymieniali się doświadczeniami z polskimi nauczycielami, nawiązali ze sobą kontakty dla dalszej współpracy.

Podczas wizyty w Pałacu Prezydenckim - wspólne zdjęcie z Ministrem Adamem Kwiatkowskim Szefem Gabinetu Prezydenta

Uczestnikami warsztatów od szkoły sobotniej przy Związku Polaków na Ukrainie była Iwanna Cerkowniak, od szkoły sobotniej od ZP w Borodiance – Tetiana Ławrynenko. Zgodnie z programem odwiedziłyśmy VII Liceum Ogólnokształcące im. Juliusza Słowackiego w Warszawie. Dyrektor Liceum p. Agata Dowgird oraz jej zastępczyni p. Tatiana Szott przyjęły nas bardzo gościnnie. Pani dyrektor usłownie pokazała nam szkołę, opowiadając o jej historii, głównych kierunkach działalności oraz projektach młodzieżowych. Czerpałyśmy inspiracje na lekcjach z historii,

literatury i geografii, a ze swej strony pokazałyśmy prezentację multimedialną o naszej polskiej szkole sobotniej. Uczniowie zadawali pytania w tym i dotyczące aktualnej sytuacji młodych Polaków w Kijowie.

16 września 2016 r., czekało nas spotkanie z przewodniczącą Komisji Spraw Emigracji i Łączności z Polakami za Granicą Janiną Sagatowską.

Przybliżając zebrany aktualne poczynania Senatu RP na rzecz rodaków mieszkających za granicą Pani senator zaznaczyła m.in.:

W działalności Senatu są określone priorytety. Choć wszystkie kierunki są ważne to mamy ograniczoną ilość pieniędzy. Naszym zadaniem jest wybrać ze wszystkich potrzeb ważnych w danej chwili rzecz najważniejszą i te pieniądze zainwestować tak, by przynosiły zamierzony efekt. A chodzi nam głównie o zachowa-

nie polskości i ten efekt gwarantuje właśnie oświata” – [...] Dziękuję za waszą heroiczną pracę i trwanie przy polskości. Bo nikt tak nie trwa jak wy, a wcześniej wasi dziadkowie

poznawać język polski, historię i geografie Polski – podkreśliła, zwracając się do nauczycieli, Marzenna Drab, Podsekretarz Stanu w Ministerstwie Edukacji Narodowej – Język polski – zaznaczyła - wiedza o współczesnej Polsce i jej kulturze upowszechniane są także w środowiskach lokalnych. [...] Dziękuję Państwu za działania podejmowane na rzecz podtrzymania znajomości języka polskiego wśród młodego pokolenia Polaków na Białorusi i Ukrainie - usłyszeliśmy od wiceminister edukacji RP.

Zajęcia zostały niezwykle wysoko ocenione przez stażystów, którzy wyjeżdżali bogatsi

Dyrektor VII Liceum Ogólnokształcącego im. Juliusza Słowackiego w Warszawie Agata Dowgird (w centrum), jej zastępczyni Tatiana Szott

i ojcowie. Za to trwanie przy polskości i wierze jeszcze raz dziękuję i jednocześnie zachęcam abyście postępowali tak dalej”

Następnie goście Fundacji udali się na spotkanie z ministrem Edukacji Narodowej.

Państwa zaangażowanie i praca powodują, że młodzi Polacy na Kresach mogą

o wiedzę metodyczną, doświadczenie przydatne do zastosowania w swojej codziennej pracy, jak również o przyjaźnie z koleżankami i kolegami z innych krajów. Na pożegnanie wręczono nam też pakiety z materiałami dydaktycznymi, które pomogą nam podnieść swoje kwalifikacje.

Iwanna CERKOWNIAK

Delegacja nauczycieli w Senacie RP z przewodniczącą Komisji Spraw Emigracji i Łączności z Polakami za Granicą Janiną Sagatowską

Spotkania z Adamem

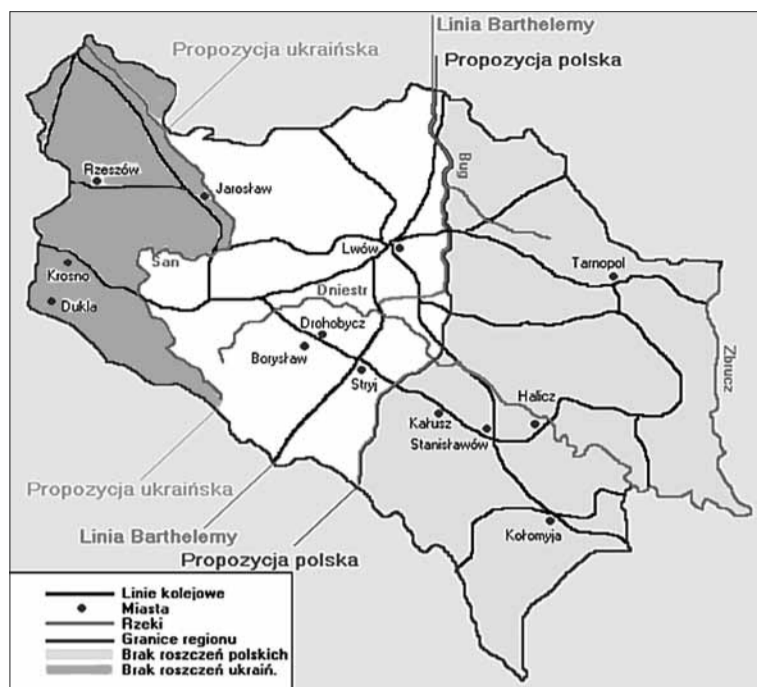
Nowopowstałe w wyniku przewrotu bolszewickiego państwo rosyjskie - Rosyjska Federacyjna Socjalistyczna Republika Radziecka* - nie miała zamiaru respektować postanowień traktatu brzeskiego i rezygnować z terytoriów dawnego Imperium Rosyjskiego, w tym oczywiście z Ukrainy, którą Rosja od niemal początków zaistnienia uważała za swą integralną część. Realizując ową imperialną doktrynę, bolszewicy utworzyli w listopadzie 1918 r. Tymczasowy Robotniczo-Chłopski Rząd Ukrainy, by w grudniu, po wkroczeniu Armii Czerwonej na terytorium URL, zainstalować w Charkowie ów marionetkowy „rząd”. Tym aktem sowiecka Rosja nieformalnie rozpoczęła II wojnę ukraińsko-bolszewicką. Ponieważ noty protestacyjne rządu ukraińskiego pozostały bez odpowiedzi, 16 stycznia 1919 roku Ukraina oficjalnie wypowiedziała wojnę Rosyjskiej FSRR. Ukraińska Republika Ludowa,

rzządzona przez Dyrektoriat z Wołodymyrem Wynnyczenką na czele, w sposób niezdecydowany kształtowała swój ustrój. W początkowych zamierzeniach miała być państwem socjalistycznym ze znacjonalizowanym przemysłem i reformą rolną bazującą na całkowitej konfiskacie majątków ziemskich.

Na tak głębokie zmiany stosunków własnościowych Wynnyczenko wszak się nie odważył i zapowiadana nacjonalizacja przemysłu nie doszła do skutku, a reforma rolna została wprowadzona w zakresie ograniczonym (posiadaczom ziemskim nie odebrano całych majątków). Same jednak zapowiedzi zmian według bolsze-

wickiego wzorca wystarczyły do tego, aby władza straciła poparcie tak wyższych warstw społeczeństwa (z powodu zagrożenia rabunkiem własności), jak i chłopstwa (z powodu zawiedzionych nadziei). Także w wojnie ukraińsko-bolszewickiej Wynnyczenko nie udało się doprowadzić do pokoju z RFSRR, która żądała włączenia Dyrektoriatu do bolszewickiego rządu Ukraińskiej Republiki Radzieckiej, czyli innymi słowy likwidacji URL.

Do kompletnie niekorzystnych dla Wynnyczenki zdarzeń doszło ogłoszenie 22 stycznia 1919 r. aktu zjednoczenia URL z Zachodnio-Ukraińską Republiką Ludową**, co nie mogło być obojętne dla Polski

Mapa Galicji Wschodniej z propozycjami podziału styczeń-luty 1919. Zaznaczona Linia Barthelemy

1000 lat między Dnieprem i Wisłą (67)

Członkowie Dyrektoriatu Ukraińskiej Republiki Ludowej, siedzą: A. Makarenko, S. Petlura, F. Szwec (Kamieniec Podolski, 1919)

Denikin nie godził się na niepodległość Ukrainy. Na zdobytych ziemiach ukraińskich Biali głosili ideę jedynej i niepodzielnej Rosji, niszczone ukraińskie szkoły i organizacje kulturalne, wprowadzano masowe represje wobec ukraińskiej inteligencji. Latem 1919 roku na ziemiach ukraińskich sytuacja polityczna była zatem wielce skomplikowana, ale i niekorzystna dla bolszewików, bowiem większość terytorium Naddnieprza znajdowała się pod kontrolą Polski lub walczących ze sobą URL/UHA i Armii Ochotniczej Denikina. Walki te trwały do

października 1919, kiedy to zalała się ofensywa Denikina na Moskwę. Nastąpił rozkład Armii Ochotniczej i jej szybki odwrót na południe. W konsekwencji w grudniu Armia Czerwona ponownie zajęła Kijów, przejmując go z rąk Białych, a wojska ukraińskie zostały całkowicie okrążone w rejonie Kamieńca Podolskiego. Część oddziałów ukraińskich przeszła do podjazdowej walki na tyłach bolszewików i Armii Ochotniczej.

Od sierpnia 1919 toczyły się w Warszawie poufne rokowania polsko-ukraińskie,

Wojsko polskie wkracza do Kijowa. Ulica Wielka Włodzimierska. 7 maja 1920 roku

(w związku z jej terytorialnymi roszczeniami) i otworzyło nowy front wojny.

Krytykowany za nieudolność i klęski wojenne (bolszewicy w lutym 1919 zajęli Kijów), Wołodymyr Wynnyczenko został odsunięty, a przewodnictwem Dyrektoriatu objął dotychczasowy głównodowodzący armią URL - Symon Petlura. Mimo jednak połączenia sił zbrojnych (armii URL z Ukraińską Halicką Armią ZURL) bolszewicy nadal przeważali. Po zajęciu przez nich Kijowa rząd URL ewakuował się na Wołyń (gdzie toczyły się także walki z Polakami), a następnie do Kamieńca Podolskiego.

Po zajęciu tego miasta przez bolszewików w maju 1919 r. rząd ukraiński zawarł rozejm z Polską. Pozwoliło to na reorganizację armii i - dzięki zamknięciu frontu polskiego oraz wybuchowi anty bolszewickich powstań chłopskich - przeprowadzenie skutecznego kontrnatarcia, które m.in. wyzwoliło w czerwcu Kamieniec. Z kolei przeprowadzona w tym samym czasie ofensywa Armii Białych Rosjan (Armii Ochotniczej) pod dowództwem gen. Antona Denikina doprowadziła do zajęcia przez nich Kijowa (31 VIII 1919).

Symon Petlura i Józef Piłsudski (Stanisławów 1920)

Symon Petlura i oficerowie armii URL w Kijowie (1920). W środku, na pierwszym planie płk Marko Bezruczko

** 22 I 1919 r. na placu Sofijskim w Kijowie ogłoszono Akt Zjednoczenia Ukraińskiej Republiki Ludowej i Zachodnio-Ukraińskiej Republiki Ludowej, na mocy którego oba państwa połączyły się, przy czym ZURL zachowała autonomię jako Zachodni Obwód Ukraińskiej Republiki Ludowej (w centrum S. Petlura i W. Wynnyczenko)

początkowo wojskowe (o zawarciu rozejmu, który zaczął obowiązywać 1 września 1919 - w dzień po zajęciu Kijowa przez armię Denikina), a następnie polityczne - w sprawie rozgraniczenia terytorialnego pomiędzy Ukrainą Republiką Ludową a Polską i wzajemnej współpracy skierowanej przeciw Armii Czerwonej i Rosji Sowieckiej. 2 grudnia 1919 delegacja URL pod przewodnictwem Andrija Ływickiego zawarła porozumienie terytorialne i graniczne z Polską, w formie deklaracji, które 7 grudnia 1919 zaaprobował przybyły do Warszawy Petlura.

21 kwietnia 1920 roku przewodniczący Dyrektoriatu URL (i naczelny ataman Armii URL) Symon Petlura zawarł porozumienie sojusznicze z naczelnikiem odrodzonej Polski Józefem Piłsudskim. Następnego dnia podpisano polsko-ukraińską umowę (tzw. umowa warszawska 1920). Przewidywała ona wspólne prowadzenie wojny przeciwko bolszewikom, uznanie przez Polskę i URL wspólnej państwowej granicy na rzece Zbrucz i zrzeczenie się wzajemnych roszczeń do pozostałych ziem. Armia Czynna Ukrainy Republiki Ludowej podlegała taktycznie polskiej 6 Armii gen. Wacława Iwaszkiewicza-Rudoszańskiego, a operacyjnie dowództwu Frontu Ukraińskiego (od 9 lipca 1920 - Front Południowo-Wschodni).

W konsekwencji podjętej 25 kwietnia ofensywy Wojska Polskiego i armii URL, 7 maja 1920 oddziały 3 Armii gen. Rydza Śmigłego, wraz z oddziałami ukraińskimi, odebrały bolszewikom Kijów. Warto tu przypomnieć, że od polsko-ukraińskiej ofensywy na Kijów do zawieszenia broni w wojnie polsko-bolszewickiej (12 października 1920 r.) Symon Petlura był jedyną uznaną międzynarodowo głową państwa Ukrainy.

*) Rosyjska Federacyjna Socjalistyczna Republika Radziecka - nazwa wprowadzona konstytucją uchwaloną 10 VII 1918 r. przez V Wszechrosyjski Zjazd Rad. Nazwa ta zrazu dotyczyła całego państwa, a od 30 XII 1922 r. centralnej republiki ZSRR - wtedy bowiem, w wyniku porozumienia rządzonych wprawdzie wspólnie przez bolszewików lecz formalnie niepodległych republik: Rosyjskiej FSRR, Ukrainy SRR, Zakaukaskiej FSRR i Białoruskiej SRR, powołany został do życia Związek Socjalistycznych Republik Radzieckich.

Adam JERSCHINA
adam.jerschina@onet.pl
CDN

Nieznaną stroną z historii polskiej wspólnoty Kijowa początku XX w.: działalność polskich organizacji studenckich w Kijowskim Instytucie Handlowym

Андрій Чуткий

(Cześć II - ciąg dalszy z nr 528)

Wracając natomiast do istnienia polskich organizacji w murach Kijowskiego Instytutu Handlowego, trzeba pamiętać, że już sam fakt, zgromadzenia znacznej liczby Polaków w zbiorowości studentów tej uczelni całkiem naturalnie nakłaniał ich do samoorganizacji w imię zachowanie języka ojczystego, kultury i pomocy wzajemnej w sferze społecznej. Tendencja ta uwarunkowana była się z jednej strony - dawnymi tradycyjnymi w studenckim środowisku polskim (i globalnie europejskim) skłonnościami do samoorganizacji, zaś z drugiej strony - wsparciem tej tendencji, okazywanym przez kierownictwo Kijowskiego Instytutu Handlowego. Ostatni czynnik pozwalał studentom tworzyć własne organizacje według różnych kryteriów (przynależności etnicznej, miejsca pochodzenia, sfery zainteresowań itp.), co istotnie odróżniała tę placówkę oświatową od reszty działających wówczas na Ukrainie instytutów.

Stąd też w Kijowskim Instytucie Handlowym już w pierwszych latach jego istnienia powstało kilkadziesiąt najróżnorodniejszych organizacji studenckich, jakkolwiek ilościowo przeważały wśród nich ziemniactwa, budowane na zasadzie wspólnoty pochodzenia studentów z jednego terenu, miejscowości, regionu. Były wśród nich i dwie organizacje studenckie założone przez wychodźców z Polski - Stowarzyszenie (później Kółko) Młodzieży Polskiej oraz Bractwo Warszawskie. Fakt istnienia dwóch takich organizacji (co stanowiło wyjątek, jako że przeważnie wychodźcy z jednej miejscowości tworzyli jedno ziemniactwo) potwierdzał znaczną liczbę Polaków i w ogóle wychodźców z polskich ziem wśród studentów tej uczelni, a zarazem ilustrowało spory procent Polaków wśród ówczesnych mieszkańców Kijowa.

Chronologicznie pierwszym utworzyło się Stowarzyszenie

POLACY W KIJOWIE

Młodzieży Polskiej (które od 1911 r. nosiło nazwę Kółko Polskie). Jego statut został zatwierdzony administracją Instytutu 21 października 1908 r. Zaznaczę, że w tym samym dniu zalegalizowano też Kółko Ukraińskie (lub Wspólnotę Ukraińską) i jest to symboliczne, ponieważ obie te narodowości doznawały brutalnych ciosów w ramach systematycznej polityki asymilacyjnej ze strony Imperium Rosyjskiego. I całkowicie naturalnym było to, że właśnie te organizacje stały się właśnie głównym obiektem nadzoru ze strony władzy, która właśnie naówczas potęguje politykę asymilacji i prześladowania ruchów narodowych szerzących się wśród uciskanych narodów cesarstwa rosyjskiego.

Stąd też działalność tych zrzeszeń studentów możliwa była tylko dzięki prywatnemu statusowi Kijowskiego Instytutu Handlowego, chociaż, koniec końców, obydwie organizacje zostały wkrótce przez władzę zabronione - jesienią 1913 r. i w pierwszej połowie 1914 roku.

W pierwszym składzie zarządu Stowarzyszenia Młodzieży Polskiej znaleźli się tacy studenci, jak: Wojewódzki (prezes), Zaruba (sekretarz) i Niedźwiedzki (skarbnik). Zgodnie z jednym z komunikatów tej organizacji wydanym

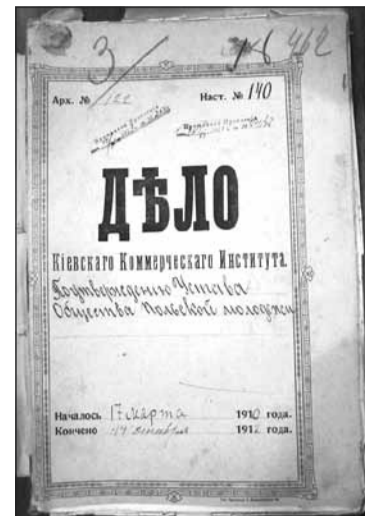
członków, a wiosną 1913 roku - do 89 członków. Dynamika ta jest świadectwem tego, że organizacja studencka podlegała stałym „zastrzykom nowej krwi”, co świadczyło, że Polacy - nowi absolwenci szkół szybko nawiązywali kontakty i konsolidowali się wokół rodzimej narodowej organizacji. Takie dążenia do konsolidacji i pomocy wzajemnej przejawiały się i w tym, że zgodnie z uzyskanymi danymi odnośnie zamieszkiwania członków zarządu Kółka, niemało z nich wspólnie wynajmowali mieszkania w mieście. A w tym można dopatrywać się też poparcia okazywanego ze strony miejscowej wspólnoty polskiej.

Cechą osobliwą Stowarzyszenia Młodzieży Polskiej było to, że oprócz tradycyjnych swoistych dla działalności studenckich organizacji kwestii natury materialnej, już jego pierwsze akcje świadczyły o dążeniach jego członków, przede wszystkim, do zachowania polskich tradycji i pogłębienia wiedzy o polskiej historii i kulturze.

Tak, oto pierwsze podanie Kółka Polskiego złożone do dyrektora Kijowskiego Instytutu Handlowego zawierało prośbę o zezwolenie na przeprowadzenie zebrań dla nauczania się polskiej historii. Przy tym zajęcia te zamierzano odbywać regularnie i, co ważne, w dni wolne - w każdą sobotę od godziny 17.00 do 18.00, co także było świadectwem szczerej chęci, przynajmniej części członków Kółka, do badania ojczystej historii, jako że gotowi byli oni poświęcić w tym celu swój wolny od nauki czas.

A następne podanie Kółka Młodzieży Polskiej do dyrektora Kijowskiego Instytutu Handlowego (datowane dniem 5 listopada 1908 r.) dotyczyło otrzymania zezwolenia na prowadzenie w pomieszczeniu instytutu, w środy od godz. 18 do 19, zajęć „celem ogólnego studiowania języka polskiego”.

Później podania o takiej tematyce powtarzały się, co świadczyło o stałym samozaparcu członków Kółka Młodzieży Polskiej w imię pogłębienia znajomości z zakresu polskiej historii i kultury. Statut Kółka Młodzieży Polskiej, zatwierdzony przez zarząd Kijowskiego Instytutu Handlowego, poddawany był niejednokrotnym przeróbkom. Ostatnia jego wersja datowana jest dniem 24 listopada 1911 r.

i składa się z 15 paragrafów. Już w pierwszym paragrafie zaznacza się, że do Kółka Polskiego (tak jest ono nazwane w tym brzmieniu statutu) wchodzi studenci i studentki instytutu bez różnicy, co do ich wyznania i poglądów politycznych „celem samokształcenia” i dopiero na drugim miejscu figuruje „wzajemna pomoc materialna”, co istotnie odróżniało ten dokument od innych statutów organizacji studenckich Kijowskiego Instytutu Handlowego, w których kwestie o charakterze materialnym znajdowały się na pierwszym miejscu lub w ogóle - sprowadzały się tylko do jednego punktu.

O szczególnym akcencie nadanym skupieniu uwagi wokół zachowania i pogłębienia wiedzy z zakresu polskiej historii i kultury świadczą dalsze postulaty statutu stowarzyszenia: § 4 statutu proklamował, że na posiedzeniach Kółka Polskiego odczytywane będą referaty „z dziedziny przyrody, literatury, historii języka polskiego i nauk, wykładanych w instytucie”. W projekcie statutu zaznacza się, że referaty te powinny być wygłaszane w języku polskim, aczkolwiek, niestety, ta pozycja została skreślona, najwyraźniej w celu uniknięcia dodatkowego przyciągnięcia uwagi do organizacji ze strony policji, która szczególnie uważnie obserwowała rozwój polskiego ruchu narodowo-wyzwoleńczego.

Rzuca się w oczy też fakt, iż zgodnie z § 9 statutu Kółka Polskiego 45 % całości posiadanych środków należy kierować na uzupełnianie własnej biblioteki, podczas gdy w większości studenckich organizacji ten wskaźnik był dwukrotnie niższy i stanowił 20-25%.

Andrzej CZUTKIY
dr hab. historii, prof. Katedry Historii i Teorii Gospodarki Państwowej Wyższej Uczelni „Kijowski Narodowy Uniwersytet Ekonomiczny im. Wadymana Hetmana”, dyrektor Muzeum Historii Uniwersytetu
CDN

Budynek Kijowskiego Instytutu Handlowego (wówczas przy Bulwarze Bibikowskim 24), w którym działało Polskie Kółko Studenckie (obecnie Uniwersytet Pedagogiczny im. Dragomanowa - Bulwar Tarasa Szewczenki 14)

w 1910 r. w jej skład (w tym sprawozdaniu organizacja po raz pierwszy mianuje się Kółkiem Polskim) wchodziło 46 osób.

Jeżeli uwzględnić, że do tego czasu w instytucie wśród studentów było 67 katolików (przeważnie Polaków) to znaczy, że podstawowa ich masa należała do tej organizacji; a to, z kolei, poświadcza wysoki stopień konsolidacji i narodowej samoświadomości młodzieży polskiej na początku XX st., co w znacznej mierze i przysłużyło się sprawie odrodzenia politycznej niepodległości Polski w latach 1917-1918. Zgodnie ze sprawozdaniem Kółka Polskiego, jego stan liczebny w lutym 1912 r. zmniejszył się do 39 osób, lecz już na wrzesień 1912 r. wzrósł do 60

RYSOWNICY POLSCY

POWIEDZONKA O BIAŁOGŁOWACH

- * Nie pomogą szminki, mody, kiedy pannie brak urody.
- * Do szklanki i dziewczyny nie rachuje się godziny.
- * Z kobietami wielka bieda, lecz bez kobiet żył się nie da.
- * Każda kobieta dwa razy szaleje: kiedy się kocha i kiedy siwieje.
- * Woda, ogień i niewiasta nigdy nie powiedzą, że basta.

PRZYŚŁOWIA NA PAŹDZIERNIK

- ◆ Gdy październik ciepło trzyma, zwykle mroźna bywa zima.
- ◆ Gdy październik mroźny, to nie będzie styczeń groźny.
- ◆ Październik chodzi po kraju, cichnie ptactwo w gaju.
- ◆ Liść na drzewie mocno trzyma, nie tak prędko przyjdzie zima.
- ◆ Październik, bo październice baba z lnu cierlicą bierze.

PAŹDZIERZ = zdrewniałe części lnu lub konopi, oddzielane od włókien lkowych przez międlenie i trzepanie;

CIERLICA = drewniany przyrząd, używany dawniej do międlenia lnu i konopi.

WIERSZYK DLA POCIECH

- Klon ma złote liście, świecą się ogniście.
- Jesion ma brązowe, zgubił ich połowę.
- Dęby się czerwienią, pół na pół z zielenią.
- Olcha żółto – siwa, wiatr jej liście zrywa.
- Miesza je z innymi, pędzi het, po ziemi.
- Z najładniejszych liści, cały las oczyści.

DEMENTI

Nieprawdą jest, jakoby strona rosyjska wszczyniała incydenty zbrojne na granicy rosyjsko-ukraińskiej. Prawdą jest natomiast, że na pracujących na polach przygranicznych rosyjski traktor, napadła grupa wyrostków ukraińskich, obrzucając traktor kamieniami. Traktor oddał kilka strzałów z dział pokładowych, po czym odleciał.

Rozmowa w pociągu:

- Ja, proszę pana, najmilsze godziny zawdzięczam filmom.
- Nie wiedziałem, że z pana taki kinoman.
- To nie ja chodzę do kina, ale moja żona.

Wyniki strzeleckie w rosyjskiej jednostce wojskowej:

Iwanov - Pudło,
Pietrov - Pudło,
Sidorov - Pietrov.

Mężczyźni są najsilniejszymi stworzeniami na świecie. Mogą przetrwać niezliczoną ilość czasu mając do dyspozycji tylko piwo i baterie do pilota.

- Co się tak cieszysz, kuzynko?
- Leszek od wojska się wywinął.
- Super. Zapłaciliście lekarzowi?
- Nie, do więzienia idzie.

Mężczyzna mając 20 lat kocha wszystkie kobiety. Mając 30 lat kocha już tylko jedną. Mając 40 lat kocha znowu wszystkie...
...oprócz tej jednej.

- Synku, jesteś taki niegrzeczny, weź przykład z tatusia...

- Mamo, ale tata siedzi w więzieniu...

- Tak, ale niedługo wyjdzie za dobre sprawowanie!

Na rozprawie sędzia pyta oskarżonego.

- Dlaczego uciekł pan z więzienia?

- Bo chciałem się ożenić.

- No to ma pan dziwne poczucie wolności.

Jasiu pyta:

- Mamo, dla kogo kroisz taki wielki kawałek tortu?

- Dla ciebie, synku.

- Taki mały?

Kulinarne specjały z Polski

Co przywieźć w prezencie przyjaciołom z Polski?

Mainstreamowe polskie wódki, w tym słynna żubrówka, są współcześnie również dostępne za granicą, dlatego warto zawiązać pękata butelkę nalewki.

Alkoholowy wyciąg powstaje najczęściej w procesie maceracji owoców, ziół lub korzeni – końcowy produkt ma około 40 procent alkoholu. Tradycja wytwarzania nalewek liczy w Polsce kilkaset lat (dawniej robiono je w każdym szlacheckim domu; przepisy przekazywano z pokolenia na pokolenie, czasami dopiero w testamentach).

Wyrafinowanym prezentem może być krupnik (nalewka o miodowo – korzennym smaku), nalewka orzechowa, pigwowa, wiśniówka, z czarnej porzeczki i wiele innych.

USŁYSZANE

- Czasem przychodzi się imitować katastrofę statku, aby z niego uciekły szczury.
- Leci wróbel bez głowy i myśli: Po co mi rower, jak nie mam sandałów? A morał z tego taki, że zepsuta lodówka się nie ogolisz!
- Nigdy nie należy wierzyć łysemu i rudemu - rudy wiadomo zdradliwy, a łysy mógł być kiedyś rudy...

A a a, kotki dwa...

Długi sen nie oznacza wcale, że bardziej się wypimy.

Optymalny czas snu to sześć godzin.

Sen dłuższy lub krótszy o dwie, trzy godziny niesie za sobą liczne negatywne konsekwencje zdrowotne, pogarsza kondycję psychiczną i fizyczną. Drzemka w ciągu dnia powinna trwać od 15 do 30 minut. Aczkolwiek taki sen jest zawsze gorszy niż sen nocny.

Czasem lepiej jest przetrwać i głębiej spać w nocy. Alkohol może przyspieszyć zasypianie, ale skraca i sypka sen.

Polska dwudziestozłotówka została uznana za najlepiej zabezpieczony banknot na świecie. Zwycięzcą światowego konkursu jest banknot kolekcjonerski z wizerunkiem Józefa Piłsudskiego. Został wyemitowany z okazji 100. rocznicy utworzenia Legionów Polskich.

